

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

2005 m. balandžio 6 d. Nr. 1080-10-18
Kaunas

Audito tikslai, metodai ir objektas

Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 8-ojo departamento direktorės 2004 m. gegužės 11 d. pavedimą Nr. 1080-10, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymu, Valstybinio audito reikalavimais bei kitais teisės aktais.

Audituojamasis subjektas – Vytauto Didžiojo universitetas (toliau - Universitetas), adresas: K. Donelaičio g. 58, Kaunas. Identifikavimo kodas – 111950396.

Audituojamasis laikotarpis – 2004 metai.

Audito tikslai – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausanti turtą, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu nustatytus faktus, o nuomonė dėl mums pateiktos 2004 metų finansinės atskaitomybės bus pareikšta audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Vertindami Universiteto vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, atlikome šių sričių auditą: darbo užmokesčio ir įmokų socialiniam draudimui; išlaidų prekių ir paslaugų naudojimui; stipendijų; ilgalaikio ir trumpalaikio turto bei atsargų.

Bendra informacija apie audituojamą subjektą

Universitetas yra valstybinė universitetinė aukštoji mokykla, kuriai valstybės biudžeto asignavimai skiriami Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu. Universitete vyrauja universitetinės studijos, atliekami moksliniai

tyrimai, organizuojamos magistrantūros bei doktorantūros studijos. Universiteto steigėjas - Lietuvos Respublikos Seimas.

Audituojamuoju laikotarpiu Universitetui vadovavo rektorius Vytautas Kaminskas, Finansų tarnybos direktore dirbo Dangirutė Steponavičiūtė.

Universitetas patikėjimo teise valdo, naudoja ir įstatymų nustatyta tvarka disponuoja jam patikėtu turtu. Universiteto turtas 2004 m. sausio 1 d. buvo 53208,9 tūkst. Lt, 2005 m. sausio 1 d. – 55623,7 tūkst. Lt.

Universitetas 2004 metais vykdė tris programas: „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas“ (kodas 1.1), kuriai vykdyti patvirtintas ir metų eigoje patikslintas valstybės biudžeto asignavimų planas – 17029,5 tūkst. Lt, tame tarpe išlaidoms – 15926,5 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 12312,8 tūkst. Lt bei turtui įsigyti – 1103,0 tūkst. Lt; „Studentų rėmimas ir jų kreditavimo sistemos plėtojimas“ (kodas 1.2), kuriai vykdyti patvirtintas valstybės biudžeto asignavimų planas – 5832,0 tūkst. Lt, visi asignavimai skirti studentų stipendijoms; Specialioji programa (kodas 88.8), kuriai vykdyti patvirtintas ir metų eigoje patikslintas planas - 11532,1 tūkst. Lt, tame tarpe išlaidoms – 10669,3 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 3730,1 tūkst. Lt bei turtui įsigyti – 862,8 tūkst. Lt. Universitetas viršijo patvirtintą Specialiosios programos pajamų planą 7707,1 tūkst. Lt.

Pagrindiniai Universiteto 2004 metais vykdytų programų finansinės veiklos rezultatai pateikti lentelėje:

(tūkst. Lt)

Išlaidų pavadinimas	Patikslintas ataskaitinio laikotarpio asignavimų planas	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Skirtumas (3-4)	Faktinės išlaidos	Skirtumas (4-6)
1	2	3	4	5	6	7
Išlaidos iš viso:	32427,8	32427,8	32428,1	-0,3	32920,5	-492,4
Darbo užmokestis	16042,9	16042,9	16042,9	-	16043,3	-0,4
Socialinio draudimo įmokos	4426,8	4426,8	4427,1	-0,3	4965,3	-538,2
Prekių ir paslaugų naudojimas		6123,1	6123,1	-	6076,9	46,2
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	1965,8	1965,8	1965,5	0,3	2037,1	-71,6
IŠ VISO	34393,6	34393,6	34393,6	-	34957,6	-564,0

Mes nustatėme, kad Universiteto 2004 metų iš valstybės biudžeto gautų asignavimų faktinės išlaidos 564,0 tūkst. Lt didesnės už kasines išlaidas dėl įsiskolinimų likučių metų pradžiai ir pabaigai pasikeitimo, atsargų nurašymo. Kreditorinis įsiskolinimas, lyginant su 2003 metais, išaugo.

Atsižvelgdami į tai, kad 2004 m. atliekant valstybinį auditą viena iš strateginių finansinio audito sričių buvo vidaus auditorių veiklos vertinimas, siekiant nedubliuoti jų atlikto darbo,

atlikome Universiteto vidaus audito tarnybos teisinio statuso bei veiklos vertinimą ir nustatėme, kad vidaus audito tarnyba auditavo ne tas apskaitos sritis, kurias auditavome mes, todėl jų darbo rezultatais pasinaudoti negalėjome.

Faktai, išvados ir rekomendacijos

Audito metu nustatėme, kad Universitete priedas už papildomus darbus, vienkartinės pinigines išmokos kai kuriems darbuotojams buvo skaičiuojami nuo tarnybinio atlyginimo ir priedo už vadovaujančias pareigas (arba kitų priedų) sumos, o ne nuo tarnybinio atlyginimo, kaip nurodoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio 23 d. nutarime Nr. 483 „Dėl mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 25 d. nutarimo Nr. 828 redakcija) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarime Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“. Todėl Universitete per 2004 metus 15 vadovaujančių darbuotojų neteisingai priskaičiuota ir išmokėta 61,6 tūkst. Lt. Be to, priedas už mokslinį organizacinį aktyvumą Rektoriui, vienkartinės pinigines išmokos Kalėdų proga Rektoriui ir prorektoriams viršijo prieš tai minėtų nutarimų atitinkamai 6.1 ir 5.4 punktuose nustatytas priemokų ir vienkartinių piniginių išmokų ribas, ko pasekoje neteisingai priskaičiuota ir išmokėta 17407,58 Lt. Universiteto rektorius, atsižvelgdamas į nurodytas klaidas, ėmėsi ryžtingų veiksmų ir nuo 2005 m. sausio 1 d. Universiteto visų lygių vadovams priedai ir priemokos skiriami nuo tarnybinio atlyginimo.

Audito metu nustatėme, kad Universitete 2004 metais Autorinio atlyginimo iš valstybės biudžeto lėšų (kartu su specialiaja programa) priskaityta 958,1 tūkst. Lt, iš pavedimų lėšų - 1119,0 tūkst. Lt. Universitetui 2005 m. vasario 17 d. raštu Nr. SK-(1080-1.11)-6 „Dėl autorinių sutarčių“ pateikus rekomendacijas, Universiteto rektorius geranoriškai į jas atsižvelgė ir 2005 m. vasario 25 d. raštu Nr. 1-100 informavo, kad iki autorinių sutarčių sudarymo nuostatų patvirtinimo sustabdė autorinių sutarčių, išskyrus sutartis su užsienio šalių vizituojančiais dėstytojais, sudarymą.

Universitetui 2004 m. rugsėjo 27 d. buvo pateiktas raštas Nr. SK-(1080-1.11)-102 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų bei neatitikimų“, siūlant imtis priemonių dėl nustatytų neatitikimų apskaitoje ir kitų trūkumų. Universitetas ėmėsi priemonių nustatytiems trūkumams pašalinti ir 2004 m. spalio 27 d. raštu Nr. 1-460 „Dėl priemonių audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų bei neatitikimų ištaisymui“ informavo, kad:

- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2004 m. spalio 1 d. ataskaitoje teisingai apskaitytas autorinis atlyginimas pagal autorines sutartis;
- Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2004 m. spalio 1 d. ataskaitoje teisingai apskaitytas debitorinis ir kreditorinis įsiskolinimas;

- Universiteto Senatas 2004 m. spalio 13 d. patikslino Specialiosios programos sąmata, kurioje numatė lėšas transporto priemonių įsigijimui;

- patvirtino naują Transporto skyriaus veiklos tvarką, kurioje nustatė griežtą kuro sunaudojimo ataskaitų kontrolę; pakeitė kelionės lapų išdavimo ir pildymo tvarką.

Universitetui 2004 m. lapkričio 30 d. raštu Nr. SK-(1080-1.11)-121 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo rezultatų“ rekomendavome atkreipti dėmesį į kontrolės riziką didinančius veiksnius. Universitetas į rekomendacijas atsižvelgė ir 2005 m. sausio 14 d. raštu Nr.01-14 „Dėl veiksmų audito metu nustatytiems trūkumams šalinti“ informavo, kad:

- nuo 2004 m. spalio mėn. pakeista ir patvirtinta buhalterinės apskaitos tvarka Kauno botanikos sode;

- patvirtinti studijų įmokų dydžiai pagal studijų kryptis, pakopas ir formas neviršija Švietimo ir mokslo ministro 2004 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. ĮSAK-1762 patikslintų studijų įmokų dydžių.

Po mūsų pastebėjimo Universiteto rektorius patvirtino naujus Stipendijų skyrimo nuostatus; sudarė darbo grupę struktūrinių padalinių ir pareigybinių nuostatų tobulinimui bei keitimui; patvirtino struktūrą, kurioje atspindėti visi Universiteto struktūriniai padaliniai. Taip pat nustatė tarnybinio atlyginimo koeficientus, kurie neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 1 priede nustatytų tarnybinio atlyginimo koeficientų ribų. Tačiau reikia pastebėti, kad Universitete sudaroma Specialiosios programos sąmata, kurioje kiekvienais metais Universiteto gautinos pajamos planuojamos kelis kartus mažesnės, negu realiai gaunama.

Kitos audito metu nustatytos klaidos ir neatitikimai savo kiekiu ir kokybine reikšme nedaro įtakos auditoriaus nuomonei dėl finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Pažymėtina, kad įvertinę Universitete sukurtas vidaus kontrolės procedūras, nustatėme, kad jos iš esmės užtikrina teisingą ūkinių procesų planavimą, atlikimą ir apskaitą. Universiteto rektorius, reaguodamas į auditorių pastabas bei nustatytas klaidas, susijusias su aukščiausio valdymo lygio vidaus kontrolės trūkumais ir nepakankama finansų kontrole, ėmėsi veiksmų, kurdamas efektyvesnę vidaus kontrolę bei papildomas kontrolės procedūras.

Norint užtikrinti Universiteto veiklos teisėtumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, efektyvų turto valdymą ir naudojimą, finansinių ataskaitų patikimumą ir išsamumą bei su visa tuo susijusios rizikos veiksnių valdymą ir siekiant ateityje išvengti klaidų pasikartojimo, rekomenduojame:

- sukurti veiksmingesnes vidaus kontrolės procedūras darbo užmokesčio apskaitos srityje;
- užtikrinti, kad asignavimai būtų naudojami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- realiai planuoti Specialiosios programos sąmata;

- numatyti kontrolės procedūras koreguojant ir tvirtinant darbuotojams skiriamų priedų, priemonių bei vienkartinį išmokų dydį ir trukmę;

- užtikrinti, kad būtų tinkamai parengti ir patvirtinti struktūrinių padalinių bei pareigybių nuostatai.

Prašome išnagrinėti ataskaitoje pateiktus faktus ir apie rekomendacijų įgyvendinimą informuoti iki 2005 m. spalio 1 d.

Dėkojame už malonų bendradarbiavimą.

Finansinio audito 8-ojo departamento
direktorė

Aldona Dragašienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Nalivaikienė

Susipažinome:

Vytauto Didžiojo universiteto rektorius

Finansų tarnybos direktorė